

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Redakcja i Administracja
ul. Rydzka-Smigłego № 6
Telefon № 59.

GRODZIENSKIE

Cena 10 gr.

Rok V.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 326

Ważą się losy wojny i pokoju

Brak podstawy do rokowań

LONDYN, PAT. „Manchester Guardian” analizuje warunki, na podstawie których Włochy rzekomo zgodziłyby się rozpocząć rokowania pokojowe.

Według dziennika, warunki te są następujące: zabór szerokiego pasa terytorjum wzdłuż granicy Erytrei, zabór Ogadenu oraz prowincji Hararu.

Włosi mają nalegać w szczególności na ten ostatni punkt, pragnąc mieć połączenie Erytrei z Ogadenum. Poza tem Włosi rzekomo domagają się okręgu Bale, Borah i Koffa, które graniczą z Sudanem.

PARYŻ, PAT. Szereg dzienników paryskich donosi o wyjeździe króla belgijskiego Leopolda drugiego do Londynu, wyrażając przypuszczenie, iż podróż ta stoi w ścisłym związku z zagadnieniem włosko-abisyńskim.

Dzienniki podkreślają, iż panująca rodzina belgijska jest związana licznymi węzłami z domem włoskim, z tego też względu król Leopold drugi miał się podjąć w Londynie pewnej misji pojednawczej, zamierzając odbyć rozmowy z kierownikami polityki brytyjskiej na temat sytuacji, wytworzonej przez zamierzone wprowadzenie zakazu wywozu ropy.

„Le Jour” przypuszcza, iż król Leopold w porozumieniu ze swym rządem, uważał, że nadeszła odpowiednia chwila, by wystąpić osobiście wobec dworu angielskiego, celem doprowadzenia do kompromisu w sporze włosko-abisyńskim.

Król Leopold wyjechał incognito, pod nazwiskiem hr. Rithe. Towarzyszy mu tylko szef domu cywilnego hr. Coppel. Podróż swego króla dokonał w bardzo trudnych warunkach, ze względu na wielkie burze i dziwnym zbiegiem okoliczności od był ją na statku „Princesse Astrid”.

LONDYN, PAT. — W dobru poinformowanych kołach politycznych Londynu twierdzą, że praca ekspertów bry-

tyjskiego Petersona i francuskiego St. Quentin'a w Paryżu nad znalezieniem podstawy rokowań pokojowych z Włochami natrafia na bardzo poważne trudności.

Punktem wyjścia rozważań ekspertów są warunki, wysunięte na sierpniowej konfe-

rencji paryskiej i przez komitet pięciu Rady Ligi. Wobec wydarzeń, jakie zaszły od tego czasu, ze strony brytyjskiej wysuwany jest argument, że niektóre warunki, wówczas wysuwane, musiałyby teraz ulec zmianom. Podówczas przewidywano np. dopuszczenie

Włoch do kontroli nad policją, administracją i wojskiem w Abisynji. Teraz — zdaniem Wielkiej Brytanji — wobec działań wojennych pomiędzy obu stronami, trudno namawiać Abisynję, aby się zgodziła na takie warunki.

Strona brytyjska ma także

ważne zastrzeżenia wobec projektu francuskiego, który przewiduje oddanie Włochom mandatu nad obszarami, zamieszkałymi przez szczepy nie-amharyjskiej, pozostawiając jednemu cesarzowi abisyńskiemu władzę suwerenną nad temi obszarami.

ANGIELSKI KOMPROMIS

Strona brytyjska godzi się zasadniczo na pewne ustępstwa terytorjalne dla Włoch, ale nie w tak szerokich rozmiarach. W Brytanji sprzeciwia się kategorycznie przyznaniu Włochom obszarów Kaffa. Co się tyczy prowincji Bali i Boran, ze strony brytyjskiej nie są podobno wysuwane specjalne zastrzeżenia.

Jednym z warunków, od których W. Brytanja uzależniała swą zgodę na przyznanie Włochom niektórych obszarów Abisynji, było zapewnienie Abisynji dostępu do morza. Dawniej W. Brytanja wysuwała propozycje oddania Abisynji portu Zeila. Ze strony włoskiej wysunięto wówczas kontrpropozycję: dostęp do morza na obszarze Erytrei i oddanie Abisynji portu As sab. Wydaje się, że w sprawie tej W. Brytanja nie zajmuje obecnie nieprzejednanego stanowiska i skłonna jest do kompromisu.

300 milionów na zbrojenie przeznaczy Anglja w najbliższym czasie

LONDYN, PAT. Posiedzenie gabinetu wczoraj po południu trwało 3 godziny. Głównym przedmiotem narad ministrów była treść mowy tronowej, którą wypowie dziś król Jerzy, otwierając nową kadencję parlamentu.

Mowa tronowa zawierać będzie pewne szczegóły planu wzmocnienia obrony narodowej. W mowie królewskiej oczekiwać należy wzmianki o nowej pożyczce wewnętrznej

w wysokości 300 milionów f. szt., którą rząd rozpisze na cele dozbrojenia, zwłaszcza w zakresie marynarki wojennej i wojsk lotniczych. Poza tem mowa tronowa zawierać ma wnioski z zakresu ustawodawstwa społecznego, jako to: zapowiedź dla bezrobotnych robotników nowych rewizji postanowień dotychczasowej ustawy zapomogowej dla bezrobotnych, reformę obywatelstwa, a m. in. podwyższenie przynu-

sowego wieku szkolnego z 14 do 15 lat, specjalny plan odbudowy przemyślni na obszarach, bardzo dotkniętych kryzysem i t. d.

Mowa tronowa zawierać będzie również ustęp dotyczący stanowiska Wielkiej Brytanji w zatargu włosko-abisyńskim, pod kątem wierności dla Ligi i proponowanych przez Ligę zbiorowych zarządzeń pokojowych w rodzaju sankcyj.

Cena węgla obniżona o 13% Na kresach obniżka wyniesie 30%

Minister Przemysłu i Handlu dr. Roman Górecki podpisał wczoraj na podstawie rozporządzenia Prezydenta R.P. z dnia 6 kwietnia 1932 r. w sprawie regulowania obrotów węglem, dekret o ustanowieniu nowych cen węgla w sprzedaży z kopalni na rynek krajowy.

Na podstawie tego dekretu ceny węgla w gatunkach grubych (opalowego) zostały obniżone o 13 proc. w stosunku do obowiązującego dotychczas cennika Polskiej Konwencji Węglowej, ceny zaś

węgla przemysłowego zostały obniżone średnio o 7 proc.

Przy zamawianiu węgla w łącznie w wymiarach 40 — 170 mm t. zw. potocznie kostką, kopalnie będą miały doliczać zł. 1.50 od każdej tony. Niezależnie od powyższego

cennik dotychczasowy zostanie obniżony dla Kresów Wschodnich o 30 proc co w stosunku do nowego cennika wyniesie średnio dla Kresów 20 proc. obniżki. Nowy cennik wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Synek lekarza odnaleziony W skład bandy porywaczy wchodził syn z matką

PARYŻ, PAT. — Energiczne poszukiwania policji, celem odnalezienia porwanego synka profesora Malmajac zostały uwieńczone powodzeniem. Dwaj inspektorzy policji odnaleźli wczoraj małego Klaujdjusza Malmajac całego i zdrowego w willi na przedmieściu Marsylii, w której przebywał od czwartku. Willę zamieszkiwała niejaka 68-letnia Rolland ze swoim synem 28-letnim Gilbertem Rolland, bezrobotnym.

Min. HOARE CHORY
LONDYN, PAT. Minister Hoare uda się z poradą lekarzy na wypoczynek do Szwajcarii, gdzie pozostanie aż do okresu po świętach Bożego Narodzenia. Tymczasowo kierownictwo M. S. Z. obejmuje min. Eden, a reprezentację na konferencji morskiej podsekretarz stanu lord Stanhope.

DOKONAŁ 49 MORDERSTW
W prowincji Urfa (Turcja) został zabity przez zandarmów słynny bandyta Ramazua, który miał na sumieniu 49 morderstw, oraz szereg zbrojnych grabieży.

500 WIEŹNIÓW NA WOLNOŚCI
W ciągu 12 godzin po podpisaniu dekretu o amnestji w Grecji, wypuszczono na wolność przeszło 500 więźniów.

STRASZNA EPIDEMJA
W Bengalii wybuchła nieznaną epidemją, przypominającą paraliż mózgu. Są tysiące ofiar. Ludność jest ogarnięta paniką.

Initjatorem porwania dziecka przy pomocy matki, był Gilbert Rolland. Jak się okazuje — otrzymał on bardzo staranne wykształcenie, ukończył w Paryżu szkołę sztuk pięknych. Sprawców porwania dziecka aresztowano.

Na wiadomość o znalezieniu małego Klaujdjusza Malmajac i aresztowaniu sprawców porwania go, przed gmachem surete marsylijskiej zebrał się tłum, który przybrał groźną postawę.

Zachowanie się tłumy wywarło na aresztowanych tak silne wrażenie, iż zbliżyli natychmiast wyczerpujące zeznanie co do szczegółów porwania dziecka. Sprawcy, jak zeznali, działali z chęci zdobycia pieniędzy.

Łowiąc ryby, wyłowili samochód

Załoga kutra „Hel 121” podczas połowu szprotów wyловиła w wielkiej sieci szprotowej... samochód.

Przy wciąganiu na pokład samochodu, karoserja wpadła zpowrotem do wody. Rybacy do Helu przywieźli tylko podwozie. Samochód do wody rzucony został prawdopodobnie przez jakiś statek. Dotychczas nie ustalono, w jakich okolicznościach i dla jakich

przyczyn samochód został zatopiony.

Wygląd samochodu wskazuje, iż leżał on w wodzie trzy lub cztery lata.

Dzienniki zwracają uwagę, że od czasu wojny po raz pierwszy zawiadano do portu klajpedzkiego handlowy statek polski „Pionier 1-szy”, który zabrał z Klajpedy ładunek materjałów drzewnych.

Kaczka spowodowała katastrofę

OTTAWA, PAT. W cieśninie Georgji, dzielącej wyspę Vancouver od Kolumbji brytyjskiej, wydarzyła się niezwykła katastrofa.

Do wodnopłatowca wznoszącego się nad cieśniną wpadła dzika kaczka, która zaatakowała pilota. Lotnik stracił równowagę i spadł z samolotem do morza, ponosząc śmierć.

Wyrok śmierci w Gdańsku

Gdański sąd karny skazał wczoraj gdańszczanina Jana Gregorowskiego urodzonego w r. 1873 w Malborgu, który w dn. 14 października r. b. za mordował i obrabował 80-letnią właścicielkę restauracji i

kilku kamienic Marję Rüdigerową, na karę śmierci z pozbawieniem praw obywatelskich.

Wyrok śmierci wywołał w Gdańsku wielkie poruszenie, albowiem od kilkunastu lat nie wydano tu żadnego wyroku śmierci.

Napad bandycki na plebanję

Wczoraj wieczorem dwóch bandytów uzbrojonych w rewolwery, napadło na plebanję w Szczepanowicach k/Tarnowa. Po steroryzowaniu tam-

tejszego proboszcza ks. Wojkanowskiego, zrabowali mu 300 zł. w gotówce oraz 2 flowery i rewolwer. Policja zarządziła pościg.

Narzeczony okazał się... kobietą

Sensacyjny proces o oszustwo matrymonialne

W sądzie grodzkim oddział 21 w Warszawie toczyła się jedyna chyba w świecie tego rodzaju sprawa o oszustwo matrymonialne.

Ze skargą wystąpiła Marja Rudnicka, która, poznawszy pewnego młodzieńca, zgodziła się na jego propozycję ożenku i w krótkim czasie zamieszkała w gospodarstwie narzeczonego, ofiarowując ze swej strony dla przyszłego szczęścia małżeńskiego dwie krowy i świnie wartości 300 zł.

Już miała dać na zapowiedzi, gdy zaszedł fakt, który po krzyżował wszystko. Oto Rudnicka, niedyskretnie podpatrzywszy narzeczonego, z trwogą stwierdziła, że to jest... kobieta.

Wtedy Rudnicka poszła na skargę do sądu.

Rozprawa obfitowała w sensacyjne momenty, tak np. Rudnicka zapytana czy nie zaniepokoiły ją bujne kształty narzeczonego, odpowiedziała, że owszem zwracała się z tem do „narzeczonego”, ale ten odpo-

wiedział:

— U nas w rodzinie wszyscy mamy takie...
sędem wręcz oświadczyła, że

Oskarżona Bronisława Py-

tel, bo tak się w rzeczywistości nazywa „narzeczony”, przedgotowa jest dopełnić męzowskiego obowiązku, gdyż, jak twierdzi, jest dwupłaciowa.

Sąd rozprawę odczytał celem powołania lekarzy, którzy wydadzą opinię czy rzeczywiście Bronisława Pytel może być mężem.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy lksa z Czytelnikami

Co zrobić by Karol kochał?

P. Zina pisze nam:

„Szanowny Panie Redaktorze! Do olbrzymiego łańcucha skarg, jakie stale otrzymujesz, dodaję jeszcze jedno ogniwo. Mam niezłomną nadzieję, że Sz. Pan Redaktor nie odmówi mej prośbie i udzieli mi swej rady.

Oto moja spowiedź: Dzieciństwo moje było smutne. Nie będę opisywała fragmentów, które na samo wspomnienie nie wyciskają łzy. Wiem, że podobnych do mnie było więcej. Lecz i później nie uśmiechało mi się szczęście. Przeszłam przez bardzo twardą szkołę życia. Zdobyłam wykształcenie własnymi siłami.

Lecz na tem nie koniec. Na drodze mojego życia stanęła wielka niespodziewana miłość,

ofiarna, szczerą, serdeczną i pełną poświęcenia z mej strony, lecz jakże odmienna ze strony innej!... Cierpiałam barzo, zamknęłam się w sobie, niczem żółw w skorupie. Trudno, myślałam, może zawiniłam tem, że początkowo obróciłam ją w żart, albo też, że wybór mój padł na nieodpowiedni obiekt.

Dziś dopiero widzę swój błąd. Strasznie się męczę, Kochając człowieka, który mną wzgardził. Wiem, Panie Redaktorze, że nie pochwalisz mi tego, iż tak piękną rzecz, jak miłość zlekceważyłam. Trudno, stało się. Przypomniało mi się w tej chwili stare, lecz jakże zawsze nowe i aktualne, przysłowie rzymskie „Errare humanum est” (błądzić jest

rzeczą ludzką). Jednocześnie drugie przysłowie mówi: „błądzeniem uczymy się”.

Nauczyłam się patrzeć inne mi oczyma na świat. Zrażona, unikałam długi czas mężczyzn. Powiedz mi, drogi Panie Redaktorze, czy godzi się wyrwać z piersi to, co nazywamy sercem, czy godzi się wyzbyć najszlachetniejszych uczuć i wzniosłych ideałów? Czy prawdziwa miłość istnieje tylko w powieściach i na ekranie? Czy człowiek, którego Kocham, nie należy do mężczyzn szlachetnych, wartościowych, o zaletach duszy i serca? Czemu na drodze swego życia spotykam typy, o których rzekł Mickiewicz „Bez serc, bez ducha, to szkieleatów ludzi.”

Jestem inteligentną, dziewczyną, biedną wprawdzie, ale umiem zachwycać się pięknem we wszystkich jego przejawach, jestem naturą subtelną, uczuciową i marzycielską. Kocham naturę, sztukę, muzykę i śpiew. Wiem, że gdyby mnie ten człowiek, którego tak bardzo Kocham, zrozumiał, dalałbym mu szczęście ciche i nieklamane.

Więc proszę, doradz, Kochany Redaktorze, co mam zrobić, by uzyskać miłość Karola?”

Odpowiedz na pytanie Pani co do Pana Karola, jest o tyle utrudniona, że nie podaje Pani żadnych szczegółów, charakteryzujących go.

Nie wiem z listu Pani, co to za człowiek! Nie wiem więc też, jak go odzyskać, tem bardziej, że co do tego niema i nie może być reguły ogólnej. Ludzie znacznie różnią się od siebie. Tak samo różnią się muszą sposoby postępowania z nimi. Oczywiście, błędem było lekceważyć nie uczucia, ale teraz doprawdy niema sensu już nad tem się rozwodzić. Jeszcze bardziej niesłuszne wszakże jest uogólnianie sprawy. Nie wolno aż tak dalece zrażać się jednym niefortunnym wypadkiem, aby już od razu odsuwać się od wszystkich mężczyzn. Twierdzą stanowczo, że jest bardzo dużo mężczyzn pełnowartościowych. Z pewnością niemniej stosunkowo, niż kobiet. Trzeba tylko umieć do nich dobrać. Unikaniem — z pewnością nie się nie wskóra.

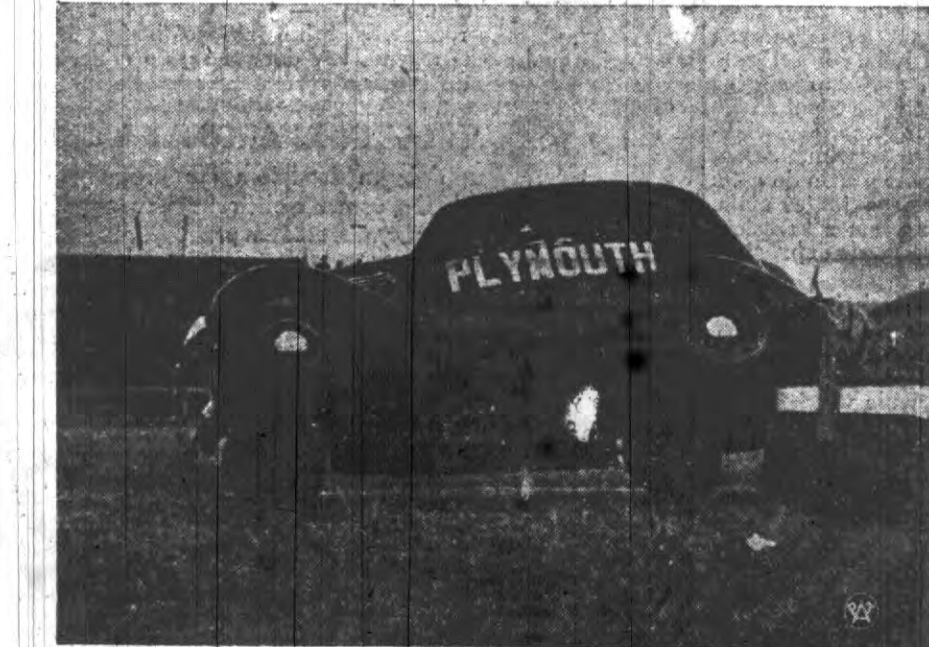
Wracając znów do pytania, jak uzyskać miłość p. Karola, powtarzam, że ogólnej reguły nate niema, a „lubczyk”, warzone przez legendarne czarownice, wyszły z użycia. Jedynym sposobem możliwym, najmocniejszym, choć, oczywiście, nie najpewniejszym, byłoby napisanie listu do p. Karola.

W liście tym powinna Pani wypowiedzieć cały ogrom uczucia dla niego, jaki Panią przepełnia. Może to wyda pożądanym skutek. Jeżeli nie, radziłbym Pani poszukać sobie... zastępcy. Nie powinno go zbraknąć, zwłaszcza, dla osoby tak inteligentnej, jak Pani, obdarzonej tyłoma cennymi zaletami duchowymi. Oczywiście, proszę już na przyszłość nie igrzać z miłością. To niebezpieczne, jak ogień.

Coś dla Pani

Przy sukniach — zarówno wielkocząsteczkowych, jak i jedwabnych, strojniejszych, widzi się przybrania z guzików. Nie są to jednak takie zwykłe guziki. O nie — przeważnie są to po mysłowe, oryginalne guzy, mające najróżniejsze kształty. Widzi się więc guzy w kształcie kluczy, w kształcie skorupki ślimaczycy, w kształcie muszki, żółwi, kwiata, lebków zwierzęcych, strzał i t. d. Wygląda to nie raz bardzo oryginalnie i ładnie.

Na wieczór zagrancyjną bardzo obecnie modne są wszelkiego rodzaju przybrania głowy. Widzi się więc fantazyjne turbany z aksamiłkami lub coś w rodzaju maleńkich, zabarwionych kapeluszków. Poza tem — bardzo modne są wszelkiego rodzaju spinki do włosów. Zastosowanie ich jest zupełnie zrozumiałe wobec faktu, że jeszcze bardzo wiele pań zapuszcza włosy, wobec czego spinki przytrzymują kosmyczki. Spinkami temi ponadto przynocowuje się także i sztuczne loki oraz modne upięcia „w koronę” przeważnie ze sztychu włosów — gdyż po modzie garsonki, żadna pani nie zdołała jeszcze wyhodować tak mspaniałych mawkocz. Spineczki są bardzo strojnie, przeważnie strasorowe, w kształcie gwiazdek, półksiężycy, kwiatków lub strzał czy serduszek.

Warszawa przeżyła między innymi sensację: dwaj akrobaci samochodowi amerykańskie kpt. Campbell i Miller urządzili pokaz wysokiej szkoły jazdy ze skokami przez przeszkoły wysokości ponad 1 metr, przejazdami przez płonące ściany i t. p. Na zdjęciu — fragment niebezpiecznej jazdy na dwóch kołach, kiedy wóz nachylny jest pod kątem niemal 45 st.

DANIEL BACHRACH

Śladami przestępców

Z pamiętników b. aspiranta
Warszawskiego Urzędu Śledczego
W walce z szatanem

IV.

O godzinie dziesiątej udaliśmy się na spoczynek i cisza za panowała w pałacu. Ustawiłem, że guwerner zajmuje pokoj obok mego. Położyłem się i wziętem książkę do ręki. Była to oczywiście dla mnie zbyt wczesna pora do snu, gdyż w Warszawie o dziesiątej zaczynał się dla mnie dopiero wieczór. Aczkolwiek miałem bardzo ciekawą książkę, nie mogłem czytać. Ustawicznie myślałem o guwernerze i moich spostrzeżeniach. Czyżby miał on jakiś związek z tajemniczą kradzieżą, pomyślałem, lecz myśl tę natychmiast porzuciłem. Zwyczajnie jest to ładny chłopak, mówię sam do siebie, który prawdopodobnie

stara się zawrócić głowę pięknej dziewczynie i leci na bogaty ożenek. W takim razie dziwne jest, monologowałem dalej, że kokietuje pokojówkę, gdyż, o ile poluje na bogatą pannę, to powinien inaczej się zachowywać. Przewracałem się z boku na bok, bijąc się z myślami i dopiero nad ranem zasnąłem kamiennym snem. Dziwne miałem sny. Śnił mi się guwerner stojący nad moim łóżkiem i patrzący na mnie przenikliwym wzrokiem. Nagle schwył mnie za gardło i zaczął dusić. Zerwałem się przerażony. Była godzina dziewiąta rano. Ubrałem się szybko i zeszłem na dół. Wszyscy byli już po śniadaniu. Moje opóźnienie

wytłumaczyłem silnym bólem głowy. Po śniadaniu udałem się z panią K. do biblioteki. Rozpocząłem znów indagować ją o guwenera.

— Podejrzenia pańskie są nedoręczne. Pan Ludwik jest już u mnie, jak już zazna czytałem, przeszło dwa lata i zachowanie jego jest nienaganne. Jest to człowiek z uniwersyteckim wykształceniem. Za uważyłam, że jest zadurzony w mojej siostrzenicy i że ona mu również sprzyja. Przyznam się panu szczerze, że aczkolwiek nie pochodzi z naszej sfery, to gdyby go chciała poślubić, nie sprzeciwiałabym się temu. Chyba nie podejrzewa go pan o dokonanie kradzieży, — mówiąc to spojrzęła na mnie bodajże nie z politowaniem.

— Ależ nie podobnego. Dopytanie o niego jest tylko zwykłą ciekawością policjanta.

Wprawdzie nie zauważyłem ubiegłego wieczora tej wielkiej miłości o jakiej wspominała pani K., przeciwnie na twarzy uroczej dziewczyny widoczna była odraza, a ra-

czej przestrasz, spostrzeżenia jednak zachowałem dla siebie. Przeciwno guwernerowi nie miałem żadnych danych ani podejrzeń, tylko instynkt policjanta mówił mi, że w osobie jego kryje się niebezpieczny typ. Na tem przerwałem rozmowę z panią K. i zająłem się porządkowaniem biblioteki. W ten sposób upłynęło kilka dni. Sprawa kradzieży utkwiała na martwym punkcie. Nieznacznie obserwowałem pokojówkę i guwenera, nie zdołałem jednak zauważyć nic podejrzanego, prócz jej zachowania się w jego obecności. Byłem przekonany, że kryje się tu tajna miłość między nimi.

Pewnego popołudnia guwerner zaprosił mnie na pogawędkę do swego pokoju. Wypytywał się, jak długo potrwa jeszcze moja praca, do jakich szkół uczęszczałem i t. p. Patrzył przytem na mnie przezywającym wzrokiem i pod wpływem tego fascynującego spojrzenia odczułem jakby zawrót głowy. Starałem się nie patrzeć na niego, lecz jakaś magnetyczna siła zmuszała

mnie do tego. Przewycięzyłem się jednak i pod pretekstem pracy w bibliotece, szybko go pożegnałem. Po wyjściu z jego pokoju poczułem ogarniającą mnie senność, lecz raz jeszcze całą siłą woli zapanowałem nad sobą.

Następnego dnia udałem się do rodziców pokojówki. W toku rozmowy dyskretnie rozpocząłem rozmawiać o popelnionej w pałacu kradzieży. Na szczęście matka panny Jadzi była kobietą gadałliwą i opowiedziała mi, że od niejakiego czasu córka jej jest jakby zmieniona, narzeka na częste bóle głowy i jest przytem silnie zdenerwowana.

— Dlaczego nie poradzicie się doktora? — zapytałem.

— Już kilka razy ją namawiałem, ale w żaden sposób nie chce pójść, powiada, że jej nic nie jest i że jest tylko przejąta kradzieżą w pałacu.

— Jest to rzeczywiście bardzo zagadkowa kradzież i nic dziwnego, że panna Jadzia się przejmuje. Słyszałem, że tylko ktoś z domowników mógł tę kradzież popelnąć.

(Dalszy ciąg jutro).

Sensacyjny dzień w procesie zabójców min. Pierackiego

Oskarżony Maluca zeznaje po polsku odstaniając tajniki O. U. N.

Wczorajsze posiedzenie Sądu, zapowiadające się niezmiernie sensacyjnie ze względu na zarządzoną konfrontację św. Spolskiego z naczelnikiem więzienia lwowskiego, Łaczińskim, o którym Spolski zeznał, iż bił go, przyniosło tego dnia nieoczekiwaną sensację. Bo oto na wstępie wstaje osk. Maluca, który składa w języku polskim następujące oświadczenie:

— Ze względu na wczorajsze zeznania świadka Jarosława Spolskiego i ze względu

nato, że od początku miałem wątpliwości, czy dobrze robię, odmawiając zeznań, proszę o pozwolenie złożenia wyjaśnień, choć w tak późnej fazie procesu.

Oświadczenie to wywołuje na sali wielkie wrażenie.

Sąd tedy zarządza na czas składania zeznań przez osk. Malucę wyprowadzenie z sali pozostałych oskarżonych.

Po usunięciu pozostałych oskarżonych, składa dłuższe wyjaśnienia osk. Maluca.

łem się jednak w Warszawie, chodząc z Łebedem, że prowadzi on wywiad. Na jednej z ulic Warszawy pokazywał mi on szereg fotografii, m. in. ówczesnego premiera Jędrze-

jewicza i ministra Sprawiedliwości Michałowskiego. Powiedział też, iż wie, gdzie mieszka radca lwachow i że dostęp do niego jest bardzo łatwy. ▸

Towarzyszka dla Łebeda

Kiedyś Bandera pytał mnie, czy nie znam jakiejś kobiety, która mogłaby być pomocna Łebedowi. Odpowiedziałem mu wówczas, że nie znam nikogo takiego.

W dłuższej rozmowie z Bandera dowiedziałem się od nie-

go nazwisk dwóch kobiet, z których miał on wybrać towarzyszkę dla Łebeda w Warszawie. Były to: Czemyryńska i Hnatkowska. Wnioskowałem, że Bandera postanowił wysłać Hnatkowską.

Tajemniczy gość z Warszawy

Maluca na pytanie, co mu jest wiadome w sprawie zabójstwa min. Pierackiego, odpowiada, iż na jednym z kontaktów organizacyjnych w dn. 25 czerwca 1934 r. spotkał się z Myhalem, od którego dowiedział się, że przyjechał „gość z Warszawy”. Dał polecenie Myhalowi, by zorganizował spotkanie na Czerwonym Moście w Lwowie. Oskarżony nie konkretnego o tym gościu z Warszawy nie wiedział, domyślał się jednak, że to jest sprawca zabójstwa min. Pierackiego, a domyślił się tego na podstawie następujących danych: gdy przeczytał w dniu zabójstwa pierwszy dodatek z rysopisem tam podanym, sądził, że może to być Łebed, gdy później przeczytał dokładny rysopis znacznie

różniący się od rysopisu Łebeda, doszedł do przekonania, że to właśnie musiał być „ten gość”. Pierwsze spotkanie nie doszło do skutku, wobec czego oskarżony naznaczył drugie i podał hasła. Na spotkanie to przyszedł tylko Kaczmarek, którego Maluca znalazł już poprzednio. Na następne spotkanie również przyszedł tylko Kaczmarek. Jak oskarżony odniósł wrażenie, Kaczmarek chciał się upewnić, czy miał prawo rozmawiać z owym przybyłym. Maluca, który wiedział, że przybyły ów przyjechał z Lublina, wymienił Kaczmarekowi adres Czornija we Lwowie. Wówczas wątpliwości Kaczmarekowi upadły i po chwili zjawiał się ów osobnik.

Rozmowy spiskowców

padków. Z tych właśnie względów postanowiłem złożyć zeznania w śledztwie i chcę to wszystko obecnie powtórzyć.

Maluca, doskonale władający językiem polskim, opisuje szczegółowo swą działalność w O. U. N., poczynając od momentu wstąpienia do organizacji.

W O. U. N. Maluca był referentem organizacyjnym. Na rozkaz Bandery pojechał do Pragi, gdzie na osobności prowadził rozmowę z Kowalikowem, który badał go, czy nadaje się na wyznaczone stanowisko.

Na czele O. U. N. stał przewodnik krajowy, któremu podlegali referenci.

— Od września, czy października 1933 r. przewodnikiem krajowym był Stefan Bandera, który pełnił te funkcje aż do swego aresztowania. Referentem prasowym był Spolski, organizacyjnym, ja. Za referenta bojowego uważałem Romana Szuchewicza, a to na podstawie pewnych słów Bandery. Referentem wywiadowczym kierowały dwie osoby: Makaruszka i Paszkiewicz.

Oskarżony podaje, iż wiedział go po raz pierwszy. W czasie tego spotkania na Czerwonym Moście osobnik ów zaczął mu opowiadać, lecz oskarżony powiedział mu, by o tej sprawie nikomu nie mówił, a i on sam nie jest upoważniony do jego badania. Tu oskarżony podaje, że w organizacji był zwyczaj badania wykonawców pewnych aktów. Osobnik ów oświadczył oskarżonemu, iż wszystko, co pisze prasa o ucieczce po zamachu na ministra jest prawdą. Na pytanie oskarżonego co do płaszcza i kokardki nie odpowiedział, a tylko uśmiechnął się. Co do bomby oświadczył, że czynił wszystko, by bomba wybuchła, jednakże czuł, że „nie się w niej nie robi”, wobec czego postanowił strzelić do ministra z rewolweru, powiedział też, że strzelał do posterunkowego. Dodał dalej, że po zamachu poszedł na jakieś spotkanie, ale nikt nie przychodził, wobec czego na własną rękę postanowił

ucieczkę. Owym mężczyzną, z którym miał się spotkać, był rzeźnik Szybka, o którym Maluca dowiedział się z prasy, że został aresztowany w Swinemuende. Po powrocie Hnatkowskiej do Lwowa, Maluca dowiedział się, że owym Szybką jest Łebed. Już przy pierwszym spotkaniu oświadczył oskarżonemu ów przybyły z Warszawy, że chce uciekać z Polski. Po kilku dniach skarżył się oskarżonemu na brak dobrze zakonspirowanego miejsca zamieszkania, wobec czego oskarżony Maluca wystarał mu się o mieszkanie. W początkach lipca oświadczył oskarżonemu, że chce uciekać do Czechosłowacji.

Tu osk. Maluca dokładnie opisuje przejście Maciejki przez granicę Czechosłowacji i udział w tem poszczególnych oskarżonych, t. j. Zaryckiej,

Raka, Myhala.

Następnie Maluca omawia planowane zamachy na wojewodę Józewskiego oraz podkomisarza Kossobudzkiego.

Po przerwie obiadowej osk. Maluca w dalszym ciągu składał szczegółowe zeznania odnośnie zabójstwa dyr. Babija. Z kolei szereg pytań stawiają prokuratorzy: Rudnicki i Żeleński.

Tak na pytania prok. Żeleńskiego oskarżony wyjaśnia, że od Maciejki dowiedział się, iż był on meldowany w Warszawie, jako Włodzimierz Olszański.

Na pytanie obrońcy swego, Szapaka, co przekonało oskarżonego o konieczności złożenia dopiero dziś swego wyjaśnienia, oskarżony podaje, że metody, stosowane przez O. U. N. uważa za niewskazane, przedewszystkiem dla dobra narodu ukraińskiego, ponieważ doprowadziły one do tego, że strzelano nie tylko do Polaków, ale również i do swoich ludzi.

Tak zastrzelono dyr. Babija, a ostatnio oskarżony dowiedział się, iż zastrzelono Marję Kowalikównę, należącą do organizacji, bezpośrednio współpracowniczkę przez dłuższy okres czasu oskarżonego, który miał o niej jak najlepszą opinię. W fakcie tym oskarżony widzi skutek tego zaślepienia w metodach stosowanych tylko dlatego, że jest chwilowy efekt, sprawiający wrażenie bez uwzględnienia i zastanowienia się, czy przynosi to korzyści społeczeństwu ukraińskiemu wogóle?

Na dalsze pytanie obrońcy Szapaka oskarżony wyjaśnia, iż jest przekonany, że zabójstwa Kowalikówny dokonali członkowie O. U. N. — tem, że Kowalikówna została zabita przez członków organizacji, nie mówił mu sędzia śledczy.

Na pytanie adw. Szapaka czy w czasie swej przynależności do O. U. N. i udziału w naradach krajowej egzekutywy oskarżony zaznaczał swe odmienne stanowisko, co do taktyki organizacji i krajowej egzekutywy, oskarżony wyjaśnia, że w tym wypadku przyznaje się jeszcze raz do winy, mimo, że posiadał pewne wątpliwości nie podnosił ich, niemniej jednak podczas swych czynności organizacyjnych przyczynił się w dużym stopniu do zlagodzenia metod działania.

Już dawniej miał wątpliwości

Uważam, — mówi oskarżony, — że przemawianie przez mnie w Warszawie po polsku jest uzasadnione, dla wyjaśnienia samej sprawy, jak również motywów, które miały kierowały przy składaniu zeznań w śledztwie.

Uważam, że jestem obowiązany mówić teraz po polsku.

Co się tyczy mojej działalności w O. U. N., to oświadczam, że winien jestem tego,

Sytuacja bez wyjścia

Na moje krytyczne stanowisko wobec O. U. N. wpłynęły też wypadki, jakie zaszły po moim aresztowaniu, o których wiedziałem, lecz nie przypuszczałem, że są wiadome policji. Przekonałem się, że metody i taktyka O. U. N. postawiły nas w takiej sytuacji, że jesteśmy bez wyjścia. Wobec tego zdecydowałem się złożyć wyjaśnienia.

Uważałem też za niewskazane zachowanie tajemnicy w stosunku do spraw, o których wiedziałem, a w szczególności wobec spraw dotyczących zabójstwa min. Pierackiego i dyr. Babija.

Zwłaszcza ze względu na „wsypanie” uważałem, że zatępienie tych spraw nie jest wskazane, gdyż wszelka niejasność może spowodować poważne konsekwencje nie tylko dla członków O. U. N., bo może dla nich i dla mnie najmniej, ale i dla całego społeczeństwa ukraińskiego.

Chcę, aby ci, którzy brali udział w tem, ponieśli odpowiedzialność i aby we właściwym kierunku zwrócone zostały oczy, jeżeli chodzi o autorstwo i motyw tych wy-

Znaczenie chat ukraińskich

Dalej Maluca opisuje fakty, blisko łączące się z faktem zabójstwa ś. p. min. Pierackiego.

— W końcu 1933 r. Bandera polecił mi zorganizować t. zw. „chaty” w Lublinie i Poznaniu. W tym celu wyjechałem do Lublina, gdzie zgłosiłem się do Czornija. Czornij zgodził się na urządzenie u siebie „chaty” (schrony). Konkretnie nie mówiliśmy kto ma do niego przyjechać. Z Czornijem ustaliliśmy hasła i odzew. Bandera polecił mi pojechać w tym samym czasie do Łebeda, który tam wówczas przebywał pod nazwiskiem „Daćko” i zapytać go, czy czego nie potrzebuje, a także powiedzieć mu, by, broń Boże, nie przyjeżdżał w

tym czasie do Lwowa. Bandera nie mówił mi co robi w Warszawie Łebed, domyśli-

KUCHENKI ladne lakierowane od 140. Wybór mebli, tapczanów. Radelicki, Nowy Świat 30, wprost Chmielnej.

Zarząd Miejski przed Sądem Pracy o odszkodowania za nieprawne zwolnienia

Sąd Pracy wyznaczył na dzień 12 grudnia serię procesów wynikłych z powodu redukcji pracowników w wodociągach i kanalizacji miejskiej. Zredukowani wystąpili ze skargami powołując się nato, iż zwolnienie ich nastąpiło w sposób dotąd niepraktykowany. Uprzednio bowiem władze miejskie redukowały pracowników wodociągów za 6 miesięcznym wypowiedzeniem.

Na tej podstawie 14 zwolnionych z pracy żąda 6 miesięcznych odszkodowań. Dla ustalenia warunków

zwalniania pracowników w wodociągach, pełnomocnicy zredukowanych powołali w charakterze świadka b. prezydenta miasta, inż. Stomińskiego.

Porządki na Kole

Dn. 30 ub. m. wiceprezydent Pohoński dokonał symbolicznego przecięcia tunelu, w którym budowany jest kolektor dla odwodnienia Kole. Kolektor o długości 720 metrów przechodzi pod cmentarzami katolickimi i żydowskim.

Policjanci wykładawcami w wypadkach ruchu kołowego

Komendant P. P. woj. Warszawskiego wystąpił z ciekawym projektem do władz szkolnych, by przy wykładach o wypadkach ruchu kołowego, które urządzane będą z zalecenia Ministerstwa Oświaty w szkołach powszechnych i średnich, użyto w charakterze wykładawców przodowników i

posterunkowych P. P. obeznanych z ruchem kołowym. Policjanci wykładawcy opowiadać będą w szkołach o katastrofach na drogach publicznych, przepisach przechodzenia przez jezdnię i drogi i t. p. Rzecz zrozumiała, że wykłady takie prowadzić będą policjanci z cenzurą szkolnym.

Wybory na wyższych uczelniach

Wobec wznowienia zajęć na wyższych uczelniach w Warszawie podjęte będą przygotowania do rozpisanie nowych wyborów w stowarzyszeniach akademickich. Wybory te od-

być się mają w m. lutym 1936 roku. Rektoratey sprawdzą wykazy członków stowarzyszeń tak, by w wyborach uczestniczyli jedynie faktyczni słuchacze uczelni.

